

Visiedocument
Regionaal Netwerk
Aangepast Sporten Flevoland
2016 - 2018



Zeewolde



PROVINCIE FLEVOLAND

Colofon**Titel**

Visiedocument *Regionaal Netwerk Aangepast Sporten Flevoland 2016 - 2018*

Auteur

Anouk Bloembergen, Anton Spaan (Sportservice Flevoland)

© Juni 2016



Inhoudsopgave

Aanleiding.....	4
Pijlers Grenzeloos Actief.....	4
Regionaal Netwerk Aangepast Sporten Flevoland.....	5
Doelstelling en doelgroep.....	5
Resultaat in 2018.....	6
Structuur.....	6
Taken coördinator Flevoland.....	7
Taken lokale adviseur.....	7
Samenwerking.....	8
Planning.....	8
Bijlage 1: Provinciale en lokale aanknopingspunten.....	9
Bijlage 2: Doelgroep per gemeente.....	11
Bijlage 3: Huidig sportaanbod per gemeente.....	13

Aanleiding

De sportparticipatie van mensen met een beperking blijft achter in vergelijking met mensen zonder beperking¹. Het kabinet heeft zich in het Regeerakkoord als doel gesteld dat iedereen makkelijk dichtbij huis moet kunnen sporten. Dat geldt ook voor mensen met een beperking. Dit komt tot uiting in de uitwerking van het nieuwe sport- en beweegbeleid voor mensen met een beperking, genaamd *Grenzeloos actief*. Het programma bestaat uit vier sterk samenhangende pijlers.²

Pijlers Grenzeloos Actief

Regionale samenwerkingsverbanden & het versterken van sport- en beweegaanbieders

Deze pijlers richten zich op de match tussen vraag en aanbod. Een van de belangrijkste beoogde resultaten binnen deze pijlers is het realiseren van 43 regionale samenwerkingsverbanden waar vraag en aanbod op elkaar afgestemd worden. De samenwerkingsverbanden komen tot stand door met maatwerk binnen de regio's bestaande structuren op lokaal niveau te verbinden en te versterken. Met maatwerk binnen de regio's wordt het aanbod op basis van de vraag vanuit de doelgroep en de interesse van de sport- en beweegaanbieder aangepakt. Dit resulteert in duurzame meerjarenplannen en activiteiten van aanbieders, met aandacht voor de kwaliteit, het kader en de accommodatie. De aanbieders werken samen met partijen uit de buurt en fondsen. Een opgezet regionaal samenwerkingsverband kan in 2019 zelfstandig gecontinueerd worden. Het visiedocument is de uitwerking van deze pijlers.

Kennis

Kennis hangt met alle programmalijnen samen. De pijler richt zich op het verschaffen van sturingsinformatie als kerncijfers, specifieke matchinginformatie en de ontsluiting van informatie via een kennisportal.

Meer aandacht binnen het programma *Sport en Bewegen in de Buurt*

Binnen het programma komt meer aandacht voor mensen met een beperking. Dit uit zich in de ondersteuning van de Sportimpuls, scholing tijdens lerende netwerken en meer kennisproducten en instrumenten voor buurtsportcoaches.

In Flevoland zijn met ondersteuning van Sportservice Flevoland de afgelopen jaren (boven)lokaal veel initiatieven ontplooid om de sportparticipatie te verhogen. Dit zijn veelal initiatieven die naadloos aansluiten op de uitgangspunten van *Grenzeloos Actief*.

In dit document wordt de Flevolandse visie van het landelijk beleid, *Grenzeloos Actief*, uitgewerkt onder de noemer Regionaal Netwerk Aangepast Sporten Flevoland.

¹ (On)beperkt Sportief 2013 (Mulier Instituut, 2013) & Onbeperkt in beweging, Flevoland (Kennispraktijk, 2013).

² Zie Kamerbrief 'Hoofdlijnenbrief Gehandicaptensport, 16 oktober 2014 & Kamerbrief 'Programma *Grenzeloos Actief*, 23 april 2015.

Regionaal Netwerk Aangepast Sporten Flevoland

Doelstelling en doelgroep

Doel

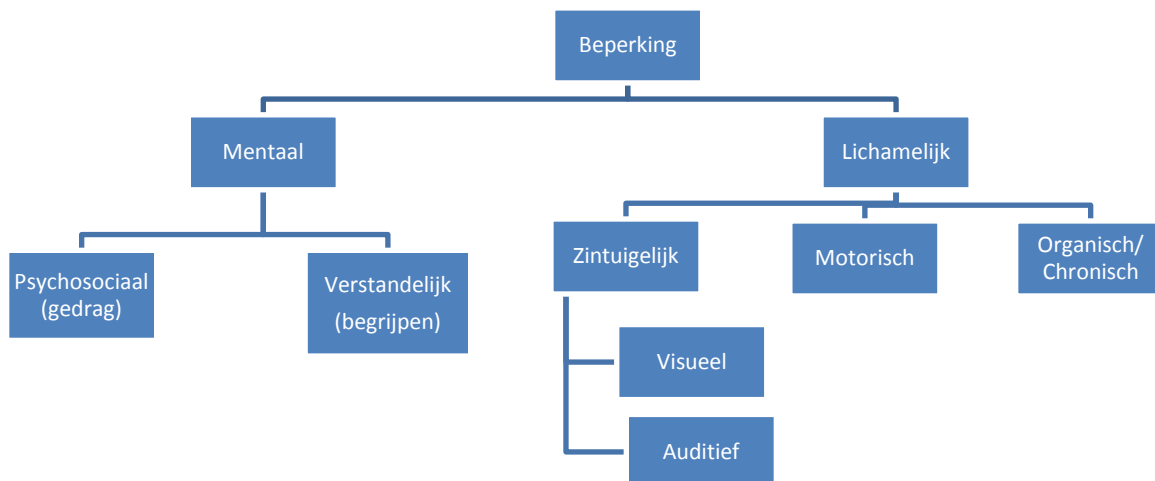
In 2018 sporten 10% meer mensen met een beperking (ten opzichte van 2015).

Doelstelling

Het vergroten van de sportdeelname van mensen met een beperking en het ontwikkelen en inzetten van producten en diensten gericht op sportaanbieders, zorginstellingen en intermediairs om de sportmogelijkheden en -participatie van mensen met een beperking te verbeteren.

Doelgroep

In onderstaande figuur een weergave van de doelgroep van het Regionaal Netwerk Aangepast Sporten in Flevoland.



Figuur 1. Classificatie van handicaps³

De focus ligt in eerste instantie op mensen met een lichamelijke (motorisch en zintuigelijk) en verstandelijke beperking. Afhankelijk van de gemeentelijke opdracht en mogelijkheden binnen bestaande werkzaamheden, wordt de focus verbreed naar alle doelgroepen (psychosociaal, organisch/chronisch).

³ (On)beperkt Sportief 2013 (Mulier Instituut).

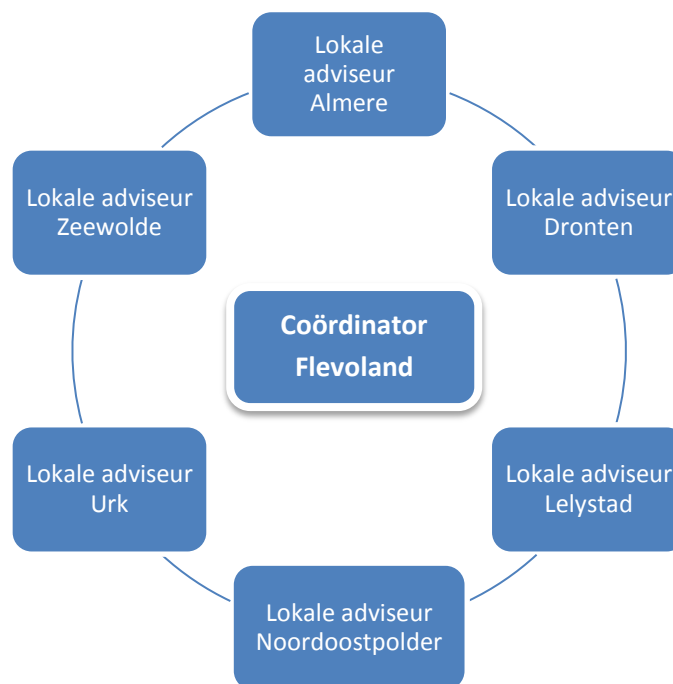
Resultaat in 2018

1. In 2018 is in elke gemeente een lokale adviseur actief.
2. In 2018 worden jaarlijks doelgroep specifieke scholingen georganiseerd.
3. In 2018 wordt jaarlijks een maand voor het aangepast sporten georganiseerd.
4. In 2018 wordt samengewerkt met minimaal 75% van de zorgorganisaties.
5. In 2018 wordt samengewerkt met alle Speciaal Onderwijs Scholen.
6. In 2018 verwijzen alle sociale wijkteams en andere toegangsverwijzingen tot de WMO, hun cliënten actief door naar het regionaal netwerk of het passend beweegaanbod in de regio.

Het behalen van de resultaten is de verantwoordelijkheid van het gehele netwerk. Op basis van de lokale mogelijkheden wordt een bijdrage geleverd aan het resultaat.

Structuur

Gezien lokale ontwikkelingen en aanknopingspunten (zie bijlage 1) wordt de onderstaande structuur voorgesteld.



Figuur 2. Structuur Regionaal Netwerk Aangepast Sporten Flevoland

In elke gemeente is een lokale adviseur actief. De lokale adviseur heeft afstemming met de coördinator Flevoland om een geïntegreerd aanbod en programma te realiseren. Indien mogelijk is een lokale adviseur in meerdere gemeenten werkzaam.

Taken coördinator Flevoland

1. Adviseren van de lokale adviseur
2. Verbinden lokale initiatieven
3. Voorlichting en PR
 - a. Inventariseren en actueel houden van gegevens omtrent het aangepaste sport- en beweegaanbod in de regio (indien aanwezig; in afstemming met lokale adviseur).
 - b. Verzorgen van voorlichting en voorlichtingsmateriaal over het aangepaste sport- en beweegaanbod.
 - c. Promotionele activiteiten (indien aanwezig; in afstemming met lokale adviseur).
4. Monitoring

In samenwerking met provincie Flevoland en een onderzoeksbureau elke 3 à 4 jaar (laten) uitvoeren monitor aangepast sporten; *Onbeperkt in beweging in Flevoland*.

Taken lokale adviseur

Elke adviseur heeft enkele basistaken, deze taken zijn in elke gemeente ongeveer gelijk en afhankelijk van de lokale context. Daarnaast is het, afhankelijk van beschikbare uren, in elke gemeente mogelijk om aanvullende taken toe te wijzen.

Basistaken

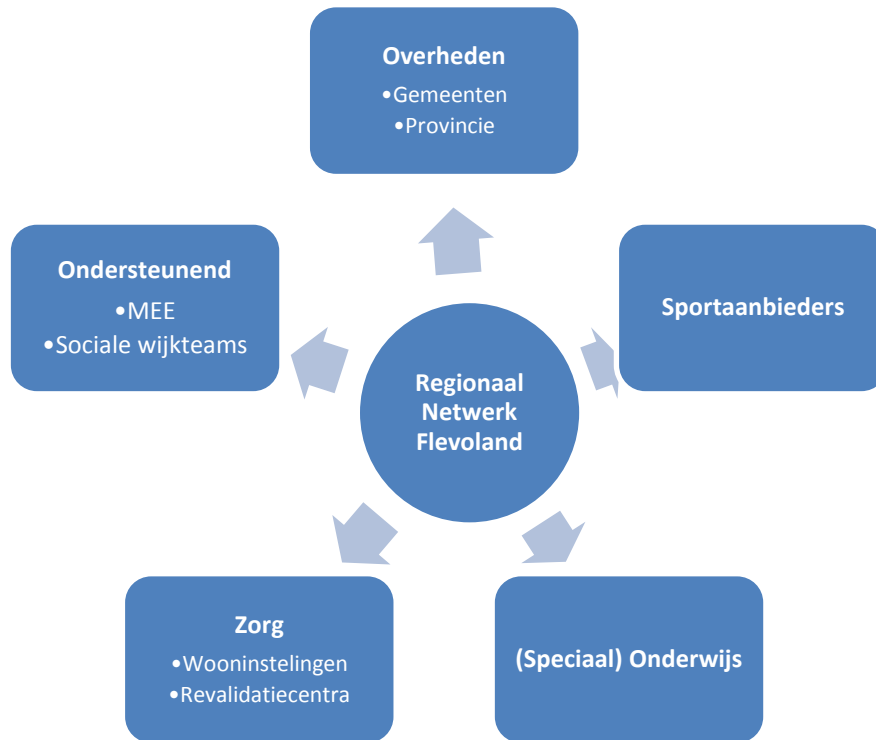
1. Optimaliseren sport- en beweegaanbod
 - a. Afstemmen van het activiteitenaanbod en de ontwikkeling daarvan in de regio.
 - b. Ondersteuning bieden aan (vrijwilligers van) organisaties die sport- en bewegingsactiviteiten (willen) aanbieden.
 - c. Signaleren en indien mogelijk (mede) oplossen van knelpunten die sport- en beweegdeelname in de weg staan.
2. Deskundigheidsbevordering
 - a. Het bevorderen van de deskundigheid van (vrijwillig) kader van sportaanbieders.
3. Doorverwijzing
 - a. Informeren, adviseren en/of doorverwijzen van mensen met een beperking naar een voor het individu passend aanbod.

Aanvullende taken

1. Verbreding doelgroep
 - a. Gedrag
 - b. Psychische problematiek
 - c. Senioren
2. Sportkennismaking
 - a. Speciaal onderwijs
 - b. Zorgorganisaties

Samenwerking

Het Regionaal Netwerk Aangepast Sporten Flevoland werkt (boven)lokaal met veel diverse partners samen. In onderstaand figuur zijn alle (potentiële) partners in beeld gebracht.



Figuur 3. Samenwerkingspartners Regionaal Netwerk Aangepast Sporten Flevoland.

Planning

Vanaf juli 2016 wordt per gemeente, in overleg met de coördinator Flevoland, invulling gegeven aan het Regionaal Netwerk Aangepast Sporten. Er wordt zoveel mogelijk aangesloten bij bestaande initiatieven. Eind 2017 wordt een tussenevaluatie opgemaakt, eind 2018 ontvangen alle partners een eindevaluatie.

Bijlage 1: Provinciale en lokale aanknopingspunten

Provinciaal beleid

De provincie zet zich in voor organisatorische integratie, sportmogelijkheden en sportparticipatie voor mensen met een handicap. Tevens ondersteunt de provincie geïntegreerde evenementen en evenementen speciaal voor de gehandicaptensport. Doelstelling is het vergroten van het aantal sportende mensen met een handicap of chronische ziekte met 25%. Uitvoering van het beleid wordt gedaan door Sportservice Flevoland en richt zich op regionale samenwerking, sociale kaart en organisatorische integratie.⁴

Lokale aanknopingspunten

Almere

In Almere is in 2015 Sportief Almere - aangepast sporten, een servicepunt voor aangepast sporten gerealiseerd. Voor het servicepunt is een combinatiefunctionaris/ coördinator aangepast sporten voor 0,44 fte aangesteld voor 2 jaar. Doel van het Sportief Almere - aangepast sporten is het actief vergroten van de sportdeelname van mensen met een beperking. De taken van de coördinator aangepast sporten zijn o.a. sportadvies, verenigingsondersteuning en de uitvoering van sportstimulering in het onderwijs en bij zorgorganisaties.⁵

Dronten

De gemeente Dronten benoemt in de sportnota dat zinvolle vrijetijdsbesteding bijdraagt aan het welzijn en welbevinden van mensen. Zij heeft als doel het uitbreiden van sport- en beweegactiviteiten voor alle doelgroepen, wat zorgt voor vermindering van vereenzaming (m.n. bij ouderen) en meer ouderen en mensen met een beperking nemen deel aan sportactiviteiten.⁶

Dit wordt onder andere gedaan door het begeleiden van mensen met een beperking naar passend sportaanbod. Hiervoor is een buurtsportcoach aangepast sporten actief voor 14 uur per week.

Lelystad

Lelystad heeft de ambitie de hoge mate van sportparticipatie vast te houden. Specifieke aandacht is er voor doelgroepen waarvan de sportparticipatie achterblijft, zoals mensen met een beperking. Deze doelgroepen worden nadrukkelijk betrokken en gestimuleerd. Sport wordt aanjager van slimme dwarsverbanden, als vliegwiel van actieve participatie onderzoekt, onderneemt, en verbindt sport inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven met elkaar.⁷ Voor de WMO zet de gemeente Lelystad in op preventie, toegankelijkheid van diensten, voorzieningen en ruimten. Het aanbod in de wijk wordt verbreed, zodat deze ook aantrekkelijk is voor mensen met een beperking.⁸

⁴ Sportbeleid dat rendeert 2013-2016

⁵ Sportief Almere. Het servicepunt voor vraag en aanbod voor het aangepast sporten in Almere.

⁶ Sportnota Dronten 2014 -2017; Samen in beweging

⁷ Koers houden en kansen benutten, kadernota sport 2013 - 2016

⁸ Samen leven, samen sterk. Beleidsplan WMO 2015 - 2019

Noordoostpolder

In de Noordoostpolder is aandacht voor de stimulering van deelname aan sport van doelgroepen.⁹ In het *Uitvoeringsplan brede impuls combinatiefuncties 2015 - 2018* wordt hier nadere invulling aan gegeven. Het activeren van deelname aan de samenleving van (kwetsbare) groepen in wijk en dorp door middel van sport- en beweegactiviteiten, zodat zij mee kunnen blijven doen aan de samenleving en hun gezondheid en vitaliteit bevorderd wordt. De focus komt meer en meer te liggen op het coachen van (nieuwe)trainers o.a. om om te kunnen gaan met bijzondere doelgroepen. Een buursportcoach heeft 4 uur per week beschikbaar voor aangepast sporten.

Urk

Een van de speerpunten van het sportbeleid is stimuleren van sportdeelname van diverse doelgroepen, waaronder chronisch zieken en mensen met een beperking.¹⁰ Dit speerpunt is verder uitgewerkt in de doelstellingen van het uitvoeringsplan Sport & Cultuur Urk 2012 - 2018, waarin een verhoging van sportdeelname van 10% voor mensen met een beperking wordt nagestreefd. Om dit te realiseren is per 1 januari 2015 het beweegteam doelgroepen gestart. In eerste instantie gericht op senioren, naar verloop van tijd behoren mensen met een beperking ook tot de doelgroep.

Zeewolde

In de beleids- en uitvoeringsnota sport en bewegen 2016 -2019 van de gemeente Zeewolde¹¹ ligt de nadruk op het op creëren van randvoorwaarden en condities ten aanzien van drie pijlers: sportstimulering, sportaanbod en sportvoorzieningen. Zeewolde richt zich op vier doelgroepen, waaronder mensen met een beperking. Ook wordt sport ingezet als instrument ten behoeve van sociaal-maatschappelijke doelen zoals sociale cohesie, participatiebevordering, leefbaarheid en gezondheid.

Zeewolde wil meer aandacht vragen voor een sport- en beweegaanbod voor mensen met een beperking of chronische aandoening en ook dat verenigingen er (nog) beter op toegerust zijn om deze groepen te ontvangen. Sportservice Flevoland en ook de buurtsportcoach kunnen verenigingen helpen met een aangepast aanbod, maar willen ook in de subsidiesfeer mogelijkheden creëren om deze ontwikkeling te stimuleren en de doelstelling in het Regeerakkoord te bereiken dat mensen met een handicap makkelijk dichtbij huis moeten kunnen sporten.

Ten aanzien van sportstimulering bij mensen met een beperking worden een tweetal duidelijke doelstellingen geformuleerd:

- 1) In samenwerking met verenigingen en hulporganisaties zorgen voor een gedifferentieerd sport- en beweegaanbod voor mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking, waarbij het streven is om deze zoveel mogelijk te integreren binnen het reguliere sport- of verenigingsaanbod.
- 2) Verenigingen en instanties, waar nodig, extra ondersteunen bij het aanbieden van het aangepaste sport- en beweegaanbod, inclusief de communicatie daaromheen.

⁹ Sportnota 2015 - 2018. Bewegen naar een sportieve samenleving.

¹⁰ Nota Sportief Urk 2012 - 2019.

¹¹ Sportief Zeewolde beweegt mee(r). Beleids- en uitvoeringsnota sport en bewegen 2016 -2019

Bijlage 2: Doelgroep per gemeente¹²

Noot:

In onderstaande tabellen zijn alleen de grondslagen lichamelijke handicap, verstandelijke handicap en zintuiglijke handicap weergegeven. De overige indicaties zijn afgegeven voor de grondslagen SOM 0-64, SOM 65-74, SOM>75, PG 65 jaar en ouder, en PSY 18 jaar en ouder. Deze aantallen zijn niet weergegeven, hierdoor is de optelsom lager dan het totaal.

Almere

Clïentgroepen (dominante grondslag) met geldige AWBZ indicatie per 1 juli 2012.

Clïentgroep	Aantal (%)	Percentages landelijk	Aantal intramuraal (%)	Extramuraal	
				Aantal zonder begeleiding (%)	Aantal met begeleiding (%)
VG 0-17 jaar	705 (10%)	5%	125 (5%)	225 (15%)	355 (15%)
VG 18 jaar en ouder	855 (15%)	15%	470 (20%)	15 (0%)	370 (15%)
ZG	60 (0%)	0%	20 (0%)	X (0%)	35 (0%)
LG	365 (5%)	5%	120 (5%)	40 (0%)	205 (10%)
Totaal	5.980 (100%)	100%	2.135 (100%)	1.595 (100%)	2.250 (100%)

Dronten

Clïentgroepen met geldige AWBZ indicatie per 1 juli 2012.

Clïentgroep	Aantal (%)	Percentages landelijk	Aantal intramuraal (%)	Extramuraal	
				Aantal zonder begeleiding (%)	Aantal met begeleiding (%)
VG 0-17 jaar	175 (10%)	5%	45 (10%)	20 (5%)	115 (20%)
VG 18 jaar en ouder	255 (15%)	15%	135 (25%)	5 (0%)	115 (20%)
ZG	15 (0%)	0%	X (0%)	X (0%)	10 (0%)
LG	130 (10%)	5%	45 (10%)	25 (5%)	60 (10%)
Totaal	1.535 (100%)	100%	500 (100%)	465 (100%)	570 (100%)

Lelystad

Clïentgroepen met geldige AWBZ-indicatie per 1 juli 2012.

Clïentgroep	Aantal (%)	Percentages landelijk	Aantal intramuraal (%)	Extramuraal	
				Aantal zonder begeleiding (%)	Aantal met begeleiding (%)
VG 0-17 jaar	355 (10%)	5%	80 (5%)	65 (10%)	215 (15%)
VG 18 jaar en ouder	590 (15%)	15%	360 (25%)	x (0%)	230 (15%)
ZG	40 (0%)	0%	X (0%)	5 (0%)	30 (0%)
LG	350 (10%)	5%	145 (10%)	40 (5%)	165 (10%)
Totaal	3.605 (100%)		1.440 (100%)	840 (100%)	1.330 (100%)

¹² Alle tabellen komen uit het onderzoek Onbeperkt in beweging, Flevoland (Kennispraktijk, 2013)

Noordoostpolder

Cliëntgroepen met geldige AWBZ-indicatie per 1 juli 2012.

Cliëntgroep	Aantal (%)	Percentages landelijk	Aantal intramuraal (%)	Extramuraal	
				Aantal zonder begeleiding (%)	Aantal met begeleiding (%)
VG 0-17 jaar	170 (5%)	5%	35 (5%)	25 (5%)	110 (15%)
VG 18 jaar en ouder	405 (15%)	15%	260 (35%)	x (0%)	145 (20%)
ZG	15 (0%)	0%	x (0%)	x (0%)	10 (0%)
LG	180 (10%)	5%	60 (5%)	25 (5%)	95 (10%)
Totaal	2.335 (100%)	100%	975 (100%)	585 (100%)	775 (100%)

Urk

Cliëntgroepen met een geldige AWBZ-indicatie per 1 juli 2012.

	Aantal (%)	Percentages landelijk	Aantal intramuraal (%)	Extramuraal	
				Aantal zonder begeleiding (%)	Aantal met begeleiding (%)
VG 0-17 jaar	95 (15%)	5%	10 (5%)	10 (5%)	75 (30%)
VG 18 jaar en ouder	145 (20%)	15%	100 (40%)	x (0%)	40 (20%)
ZG	20 (5%)	0%	5 (0%)	x (0%)	10 (5%)
LG	50 (5%)	5%	15 (5%)	10 (5%)	25 (10%)
Totaal	670 (100%)	100%	260 (100%)	175 (100%)	235 (100%)

Zeewolde

Cliëntgroepen met een geldige AWBZ-indicatie per 1 juli 2012.

	Aantal (%)	Percentages landelijk	Aantal intramuraal (%)	Extramuraal	
				Aantal zonder begeleiding (%)	Aantal met begeleiding (%)
VG 0-17 jaar	70 (10%)	5%	5 (5%)	15 (5%)	50 (25%)
VG 18 jaar en ouder	90 (15%)	15%	70 (40%)	x (0%)	20 (10%)
ZG	5 (0%)	0%	x (0%)	x (0%)	x (0%)
LG	35 (5%)	5%	10 (5%)	5 (5%)	20 (10%)
Totaal	595 (100%)		175 (100%)	195 (100%)	220 (100%)

Bijlage 3: Huidig sportaanbod per gemeente¹³

Almere

Hockey (G-Hockey)	Almeerse Hockey Club
Schaatsen en inline-skaten	ASV Almere
Atletiek (G-Atletiek)	AVA '81
Zwemmen	Flevostar Almere
Handbal (G-Handbal)	HAVAS
Handboogschieten	HBSA
Kabelwaterskiën en wakeboarden	Cablepark
Warmwater zwemmen	Patiëntenvereniging voor warmwatertherapie
Fitness	Het preventiecentrum
Warmwater Zwemmen	Reumapatiëntenvereniging Almere
Voetbal	SC Buitenboys
Rolstoeldansen	Alidans
Tennis (G-tennis)	Joymere
Gymnastiek (G-gym)	Turning Spirit Almere
Voetbal	AS '80
Zitvolleybal	VC Allvo
Sportief bewegen	Recreatie Sport Almere
G-Budo	Shinbukai
Rolstoeltennis	Joymere
Triathlon (paratriathlon)	TV Almere
Zwemmen	Aalscholver
Conditietraining & Volleybal	Heartbeat
Bowlen	Bowlingvereniging
Judo	Zorg in beweging
Zwemmen	Watervrienden

Dronten

Korfbal	ASV Dronten
Rolstoeldansen	
Badminton	Flevostar Dronten
Duiken (G-duiken)	Fundiving Nederland
Warmwaterzwemmen	Stichting Onder Dak
Vraaggerichte activiteiten	Stichting Onder Dak
Judo	Stichting Shoganai Judo Dronten
Voetbal	Flevostar Dronten
Handboogschieten	JonkerSupport
Voetbal (G-Voetbal)	ASV Dronten
Paardrijden	St. Paardrijden Gehandicapten Flevoland
Leszwemmen	Stichting Onder Dak
Walking Football	SVReaal Dronten

¹³ www.sportflevo.nl/aangepastporten

Rolstoelbasketbal	Flevostar Dronten
Tennis	Flevostar Dronten
Darten	Flevostar Dronten

Lelystad

Atletiek (G-Atletiek)	AV Spirit
Badminton	Flevostar Lelystad
Paardrijden	Onze Club
Roeien	RV Pontos
Voetbal	SC Batavia
Zwemmen (Minder Valide)	De Koploper
Club Extra Plus	Stichting Bewegingsonderwijs Lelystad
Volleybal	Flevostar Lelystad
Gymnastiek	Flevostar Lelystad
Tafeltennis	Flevostar Lelystad
Tennis	LTVL
Badminton	Badminton Combinatie Flevoland
Rolstoeldansen	Stichting Rolstoeldansen Flevoland
Zeilen	WV Bovenwater

Noordoostpolder

Zwemmen	Zignea
Korfbal (G-Korfbal)	Korfbalvereniging Emmeloord
Medische Fitness	Optima Forma
Paardrijden	Balansruiters
Voetbal	Flevo Boys
Darten	DC Koops Horeca
Samen in beweging	Carrefour
Rolstoeltennis	Tenniscentrum Emmeloord

Urk

Gymnastiek	CGV Urk
Goalbal	Goalballvereniging Urk en Zwolle
Voetbal	Zaalvoetbalvereniging Urk

Zeewolde

Voetbal	VV Zeewolde
Zeilen	WV Zeewolde
Atletiek (G-Atletiek)	AV Zeewolde



Samenwerking aangepast sporten Flevoland

Onderstaand genoemde partijen spreken de intentie uit bij te dragen aan de beoogde resultaten van de visie

Regionaal netwerk aangepast sporten Flevoland 2016 - 2018

De visie en beoogde resultaten zijn beschreven in het visiedocument *Regionaal netwerk aangepast sporten Flevoland 2016 - 2018*.

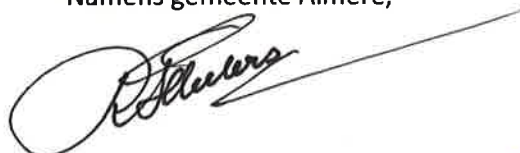
Aldus overeengekomen op 21/6/2016.

Namens provincie Flevoland,



Jaap Lodders
Gedeputeerde

Namens gemeente Almere,



René Peeters
Wethouder

Namens gemeente Dronten,



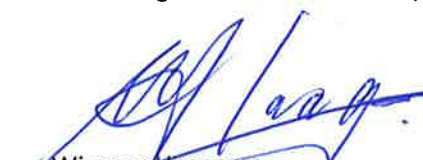
Ton van Amerongen
Wethouder

Namens gemeente Lelystad,




John van den Heuvel
Wethouder

Namens gemeente Noordoostpolder,




Wiemer Haagsma
Wethouder

Namens gemeente Urk,



Freek Brouwer
Wethouder

Namens gemeente Zeewolde,



Rein Zijlstra
Wethouder